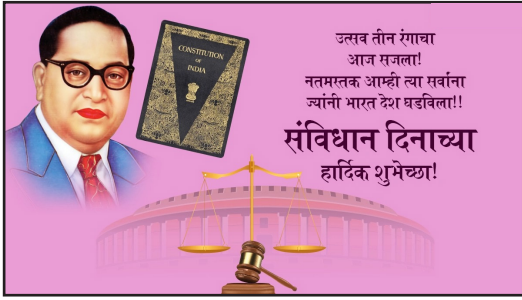

अक्षराज

संपूर्ण महाराष्ट्रातून एकाच वेळी प्रसिद्ध

Email : newsaksharaj2021@gmail.com

वर्ष : ०५

अंक : १०३, पाने : ०४, किंमत : ०३ रुपये

बुलडाणा, बुधवार, दि.२६ नोव्हेंबर २०२५

संपादक : विनोद कैलास गोरे

RNI NO. : MAHMAR/2022/82056

भटक्या श्वानांना निवारण केंद्रांत सोडा; राज्य सरकारचे सर्व महापालिकांना निर्देश

अक्षराज : वृत्तसंकलन
दि.२५, मुंबई :

शैक्षणिक संस्था, रुग्णालये, बस स्थानके आणि रेल्वे स्थानकांसारख्या ठिकाणी आढळणाऱ्या भटक्या श्वानांना ताबडतोब पकडून त्यांचे निर्बीजीकरण आणि लसीकरण करून त्यांना निवारण केंद्रात पाठवा, असे निर्देश राज्य सरकारने सर्व महानगरपालिका, नगरपालिका आणि नगरपंचायतींना सोमवारी दिले. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशांचे पालन न झाल्यास संबंधित अधिकाऱ्यांना वैयक्तिकरित्या जबाबदार धरण्यात येईल, असा इशाराही राज्य सरकारने दिला आहे.

भटक्या श्वानांबाबत सर्वोच्च

न्यायालयात ३ नोव्हेंबरला झालेल्या सुनावणीला राज्याचे मुख्य सचिवही उपस्थित होते. त्यात न्यायालयाने दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने भटक्या

श्वानांबाबत राज्य सरकारने सोमवारी अनेक निर्देश दिले. भटक्या श्वानांना पकडण्याची प्रक्रिया सुरू केल्यानंतर परिसरातील श्वानांना खाऊ घालण्यासाठी

वर्ष - राज्यातील भटके श्वान

२०१२ - १२,१६,००३

२०१९ - १२,७६,३९९

२२,५९२ - यंदा पुणे जिल्ह्यात भटक्या श्वानांची चावा घेतलेले

८८,००० - २०२२ ते सप्टेंबर २०२५ या काळात श्वानदंश झालेले

सुमारे १,७९,००० - पुण्यातील भटक्या श्वानांची संख्या.

जागा निश्चित करण्यात याव्यात आणि त्याच जागांवर त्यांना खायला देण्यात येत असल्याची खातरजमा करावी, इतर मोकळ्या ठिकाणी खायला देणाऱ्यांवर दंडात्मक कारवाई करावी, असे निर्देशही राज्य सरकारने स्थानिक स्वराज्य संस्थांना दिले आहेत.

भटक्या श्वानांबाबतच्या तक्रारींचे

लवकरात लवकर निवारण करावे, सर्व महानगरपालिकांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात सुसज्ज पशुवैद्यकीय रुग्णालय उभारावे, राज्यातील सार्वजनिक रुग्णालयांनी नेहम 'च' 'अॅन्टी रेबीज' लशीचा साठा ठेवावा, अशा सूचनाही सरकारने केल्या आहेत. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशांच्या अंमलबजावणीसाठी राज्यातील सर्व म

हापालिका, नगर परिषदा, नगरपंचायती यांच्यात समन्वय साधण्यासाठी नगर परिषद प्रशासन संचालनालयाचे आयुक्त तथा संचालक यांची समन्वय अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

• सूचना काय ?

-भटक्या श्वानांबाबतच्या तक्रारींसाठी हेलपलाइन क्रमांक जारी करावा.

-भटक्या श्वानांना निवारण केंद्रात पाठवल्यानंतर त्यांना पुन्हा त्यांच्या मूळ ठिकाणी सोडू नये.

-या श्वानांना खाऊ घालण्यासाठी जागा निश्चित कराव्यात. इतर ठिकाणी खायला देणाऱ्यांवर दंडात्मक कारवाई करावी.

मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते ७५१ कुंड यज्ञशाळा प्रवेश सोहळा

भगवान शिव मूर्तिचे पूजन व उद्घाटन

अक्षराज : प्रतिनिधी

दि.२५, वेरुळ (छ. संभाजीनगर) : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आज संत जनार्दनस्वामी यांच्या वेरुळ येथील आश्रमात ॐ जगदुरु जनशांती धर्म या सोहळ्याला भेट दिली. यावेळी मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते ७५१ कुंड यज्ञशाळा प्रवेश सोहळा तसेच भगवान शिव मूर्तिचे पूजन व उद्घाटन करण्यात आले. समाजप्रबोधन व राष्ट्राच्या उभारणीत संतांचे मोठे योगदान आहे. संत शांतीगिरी महाराजांच्या अनुग्रहाने लाखो लोकांचे जीवन बदलले. देश प्रगतीपथावर नेण्याचे सामर्थ्य संतांच्या मार्गदर्शनात आहे, असे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी यावेळी केले. यावेळी संत शांतीगिरी महाराज, आमदार सजय केणेकर, आमदार प्रशांत बंब, सुरेश चव्हाणके आदी उपस्थित होते. संत नागेश्वरानंद आणि संत अवीमुक्तेश्वरानंद स्वामी यांनी फडणवीस यांचे स्वागत केले.

अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि.२५, लातूर : राज्यात येत्या ०२ डिसेंबरला नगर पंचायत आणि नगर परिषदांच्या निवडणुकीसाठी मतदान होणार आहे. तर नंतर महत्वाच्या शहरांच्या महापालिकेच्या निवडणुका होणार आहेत. लातूर महानगरपालिकेच्या आगामी निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर आज एक महत्वाची राजकीय घडामोड समोर आली आहे. लातूरचे माजी महापौर आणि काँग्रेसचे सक्रिय युवा नेतृत्व म्हणून ओळखले जाणारे विक्रांत गोजमगुंडे यांनी आज उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या नेतृत्वातील राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश केला आहे. मुंबई येथे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या उपस्थितीत झालेल्या कार्यक्रमात गोजमगुंडे यांनी पक्षप्रवेश

लातूरमध्ये काँग्रेसला मोठं खिडार !

अमित देशमुख यांच्या जवळच्या नेत्याचा राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश

केला. गोजमगुंडे यांनी २०१९ ते २०२२ या कार्यकाळात लातूर महानगरपालिकेचे महापौर म्हणून काम पाहिले आहे. काँग्रेसचे माजी मंत्री आणि आमदार अमित देशमुख यांचे ते अत्यंत जवळचे सहकारी म्हणून ओळखले जातात. विक्रांत गोजमगुंडे यांचा राष्ट्रवादीत प्रवेश हा अमित देशमुखांसाठी मोठा राजकीय धक्का मानला जात आहे.

अमित देशमुख यांना मोठा धक्का !

एकेकाळी अमित देशमुख यांचे खंदे समर्थक म्हणून विक्रांत गोजमगुंडे यांची ओळख होती. मात्र आज माजी महापौर विक्रांत गोजमगुंडे यांनी अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश

केल्याने लातूर मधील राजकीय समीकरणांमध्ये बदल झाला आहे. आगामी महानगरपालिका निवडणुकीमध्ये याचा फटका नक्कीच काँग्रेसला बसणार अशी चर्चा लातूरमध्ये होत आहे.

विधानसभा निवडणुकीपासून नाराज

विधानसभा निवडणुकीमध्ये विक्रांत गोजमगुंडे यांच्यावर पक्षाने लातूर शहरात त्यांचे अस्तित्व असताना सुद्धा जाणीवपूर्वक अहमदपूरला पाठवले. यामुळे विक्रांत गोजमगुंडे नाराज असल्याच्या चर्चा त्यावेळी रंगल्या होत्या. अमित देशमुख यांनी जाणीवपूर्वक त्यांना लातूर पासून लांब ठेवल्याच्या चर्चा होत आहेत. विक्रांत गोजमगुंडे यांच्या जाण्यामुळे

लातूर महानगरपालिकेत काँग्रेसला त्याची किंमत मोजावी लागेल, असे सांगितले जात आहे. आगामी निवडणुकीमध्ये खरंच काँग्रेसला याचा फटका बसेल का किंवा नाही? हे पाहणे महत्वाचे ठरणार आहे. लातूर मधील अनेक जाणकारांनी विक्रांत गोजमगुंडे यांच्या पक्ष प्रवेशामुळे काँग्रेसला नक्कीच याचे नुकसान होईल असे मत व्यक्त केले आहे.

ना हक्काचा बस थांबा, ना आश्रयासाठी शेड

दिव्यातील प्रवासांची होते गैरसोय...

अक्षराज : विनोद वास्कर

दि.२५, दिवा (ठाणे) : दिवा शहरातील श्री.छत्रपती शिवाजी महाराज चौक येथे प्रवाशांनी भरागच्च भरलेल्या ठाणे महानगरपालिकेच्या टी.एम.टी.नवी मुंबईच्या एन.एम.एम.टी.बसेसची नेहमीच वर्दळ पहायला मिळते.

मात्र, जिथे टी.एम.टी. बसेसचे थांबे आहेत त्या ठिकाणी प्रवाशांना ना हक्काचा बस थांबा, ना आश्रयासाठी शेड अशी गैरसोय पहायला मिळत आहे. त्यामुळे विशेषतः विद्यार्थी, गरोदर महिला, आणि ज्येष्ठ नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी पहायला मिळत असून, संबंधित ठाणे महानगरपालिका परिवहन प्रशासनाने शिळफाटा जंक्शन नाक्यापासून ते दिव्यापर्यंत प्रमुख मार्गावर हक्काचे शेडसह बस थांबे उभे करावे, अशी आग्रही मागणी होत आहे. विशेष म्हणजे अनेक ठिकाणी बस थांब्याजवळ खासगी वाहतूक करणाऱ्या वाहनांचा गराडा पहायला मिळतो. त्यामुळे, नाइलाजस्तव आलेल्या बसेस भर रस्त्यावर उभ्या राहत असल्याने, त्यातून मार्ग काढत प्रवाशांना बसमध्ये चढताना तारेवरची कसरत करावी लागते.

दरम्यान, प्रवाशांचा चांगला प्रतिसाद ठाणे महानगरपालिकेच्या टी.एम.टी.नवी मुंबई महानगरपालिका च्या एन.एम.एम.टी.मिळत असूनही, मूलभूत सोयी-सुविधांअभावी प्रवासी वंचित रहात असल्याचे वास्तव परिसरातील वाहतूक कोंडी कमी करण्यासाठी, सार्वजनिक वाहतूक सक्षम केली पाहिजे, असे मत अनेक संस्था, संघटनांनी व्यक्त केले होते. त्यामुळे, ठाणे आणि नवी मुंबई कडून येणाऱ्या टी.एम.टी.आणि एन.एम.एम.टी.बसच्या

फेऱ्यासुद्धा वाढविण्यात आल्या. त्यास, नागरिकांनी सुद्धा चांगला प्रतिसाद दिला. दिवसभर, दिवा परिसरातील सर्वच बसेस प्रवाशांनी तुडुंब भरून असतात. मात्र, ज्या ठिकाणी बसेस थांबतात त्या ठिकाणी, अधिकृत बस थांबा क्वचित निदर्शनास पडतो. अन्यथा जागोजागी नागरिक घोळका करून भर रस्त्यावर बसची वाट पाहत उभे असतात.

शिळफाटा जंक्शन नाका, खाडीगांव, दिवा प्रभाग समिती सह परिसरात सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्थेला उत्तम प्रतिसाद देत असूनही, प्रवाशांना मात्र ना हक्काचा बस थांबा, ना आश्रयासाठी शेड अशा गैरसोयीला सामोरे जावे लागत आहे. याकडे, ठाणे महानगरपालिका परिवहन प्रशासनाने लक्ष देणे गरजेचे आहे.

दिवा शहरातील मुख्य चौकात बस थांबा शेड नाही. त्यात, खासगी वाहनेसुद्धा पार्क होत असल्याने प्रवाशांची गैरसोय होत आहे. कोविडच्या कालापासून या बसेस चालू झाल्या आहेत. ४ ते ५ वर्षे होऊन सुद्धा दिव्यातील प्रवासांना सुख सुविधा मिळत नसल्याचे दिसून येत आहे. आता तरी प्रशासन जागे होऊन नागरिकांना दिलासा देणार का याकडे सर्व दिव्यातील नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि.२५, रायगड : महाड नगर परिषदेची निवडणूक तापली असतानाच शहरात अघोरी कृत्यांचा सुळसुळाट सुरू झाल्याने महाड हादरून गेलं आहे. विधानसभा निवडणुकीत मोठ्या प्रमाणावर चर्चेत आलेले ओम फट स्वाहा प्रकरण पुन्हा एकदा निवडणूक रणधुमाळीत डोकं वर काढत आहे. त्यामुळे नागरिकांमध्ये भीतीचं सावट पसरलं आहे. २ डिसेंबरच्या मतदानाच्या आधी ही घटना घडल्याने राजकीय वातावरण अधिकच तंग झालं आहे. चवदार तळे परिसरातील रहिवाशांनी पहाटे रस्त्यावर विचित्र आणि संशयास्पद वस्तू पाहिल्या. फोडलेला नारळ, लाल कुंकू, तांत्रिक चिन्हं, काळी बाहुली आणि लाल भोपळा! ही रचना पाहता हा अघोरी विधी असल्याचा संशय बळावला. विशेष म्हणजे, हे सर्व साहित्य नेमकं ट्युलिप इमारतीसमोरच ठेवलेलं होतं, ज्यामुळे नागरिकांचा संशय अधिकच गहिरा झाला. सकाळी बाहेर पडलो तर रस्त्यावर लाल कुंकूने व्यापलेलं होतं. भोपळा, नारळ, बाहुली हे पाहून अंगावर शहारा आला, असे एका प्रत्यक्षदर्शी रहिवाशांने

सांगितले. परिसरात काही काळ भीतीमुळे शांतता पसरली; नंतर मात्र नागरिकांमध्ये या घटनेबद्दल चर्चा, कयास आणि आरोप-प्रत्यारोपांची मालिका सुरू झाली. स्थानिकांच्या मते, निवडणुका जवळ येतात की असे अघोरी प्रकार वाढतात. लोकांना मानसिकदृष्ट्या घाबरवण्याचा प्रयत्न चालू आहे. हे वातावरण गढूळ करण्याची योजना दिसते. राजकीय वर्तुळातही या घटनेने खळबळ उडाली आहे.

राष्ट्रवादी - भाजप गटाकडून निवडणूक आयोग आणि पोलिसांकडे तक्रार करण्याची तयारी सुरू आहे. अशा कृत्यांनी निवडणूक प्रक्रियेवर प्रभाव टाकण्याचा गंभीर प्रयत्न केला जात आहे, असा आरोप करण्यात येत आहे. महाडमधील या प्रकाराने अन्य भागातील अलीकडील घटना पुन्हा चर्चेत आल्या आहेत. काही दिवसांपूर्वी माथेरान

आणि म्हसळा येथेही असेच अघोरी साहित्य रस्त्यांवर सापडले होते. रायगड विभागातील विविध फार्महाऊसवर ओम फट स्वाहाचे विधी गुपचूपपणे केल्याची चर्चा सुरू असून, काही बुवा-बाबा परिसरात फिरताना नागरिकांनी पाहिल्याची माहितीही पुढे आली आहे.

प्रशासन मात्र सावध मोडमध्ये असून, पोलिसांनी घटनास्थळी जाऊन तपास सुरू केला आहे. शहरात सीसीटीव्ही फुटेज तपासण्याचे कामही सुरू झाले आहे. हे केवळ अघोरी कृत्य नाही, तर निवडणूक वातावरणावर परिणाम करण्याचा प्रयत्न असू शकतो, असे पोलीस सूत्रांनी नमूद केले. या सगळ्या प्रकारामुळे एक मोठा प्रश्न पुन्हा डोकं वर काढतो. विधानसभा निवडणुकीप्रमाणेच आता नगरपरिषद, जिल्हा परिषद आणि पंचायत समिती निवडणुकांतही 'ओम फट स्वाहा'चा खेळ सुरू होणार का? असा प्रश्न उपस्थित होतो. नागरिक तणावात आहेत, प्रशासन तपासात आहे आणि राजकारण तापलं आहे. निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर अघोरी कृत्यांचा हा अनपेक्षित उद्रेक महाडसाठी नक्कीच धोक्याची घंटा आहे.

नेपाळी तरुणांना हवे तरी काय?

सप्टेंबर महिन्यात नेपाळमध्ये तरुणाई रस्त्यांवर उतरली. जगभरातल्या माध्यमांनी याची दखल घेतली. या आंदोलनाने सरकारवर दबाव वाढला. पंतप्रधान के. पी. शर्मा ओली यांच्यावर पायउतार होण्याची वेळ आली. हे आंदोलन यशस्वी झाले, अशी सर्वसाधारण भावना जगभर पसरली.

नेपाळमध्ये ‘क्रांती’ झाली आणि एकविसाव्या शतकात जन्मलेल्या म्हणजेच ज्यांना ‘जनरेशन झी’ किंवा ‘जेन झी’ म्हटले जाते, या पिढीने ही क्रांती आणली, ही भावना प्रस्थापित झाली. नेपाळने एका नव्या पहाटेच्या दिशेने प्रवास सुरू केला आहे, ही भावना नेपाळमधीलच नव्हे, तर दक्षिण आशियासह जगभरातील तरुणांना आशादायी वाटली.

पण, यानंतर केवळ दोनच महिन्यांनी नेपाळमध्ये पुन्हा हिंसाचार सुरू झाला आहे. माजी पंतप्रधान ओली यांच्या कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ नेपाळ – युनिफाइड मार्क्सिस्ट लेनिनिस्टचे समर्थक आणि नेपाळी तरुण यांच्यात बारा नामक जिल्ह्यातील सिमारा गावात तणाव निर्माण झाला. या तणावाचं परिवर्तन हिंसाचारात झाले. हा हिंसाचार आजूबाजूच्या भागांमध्ये पसरला. शेवटी पोलिसांना जमावबंदी लागू करावी लागली.

ऑगस्ट महिन्यात नेपाळच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार सरकारने लागू केलेल्या सोशल मीडियावरील बंदीमुळे नेपाळी तरुणाईत रोष निर्माण झाला आणि आंदोलनाला सुरुवात झाली. पण, ते तत्कालीन कारण मानले तरी हेच एकमेव कारण नाही. नेपाळच्या राजघराण्यातील हत्याकांडानंतर देशाने लोकशाही प्रजासत्ताकाच्या दिशेने प्रवास सुरू केला. भारतासारखा शेजारी देश नेपाळसाठी आदर्श असणे स्वाभाविक होते. यातून साहजिकच नेपाळी लोकांच्या अपेक्षा वाढल्या. पण, नेपाळच्या लोकशाही व्यवस्थेने कधीच स्थैर्य अनुभवले नाही. गेल्या दोन दशकांत नेपाळने जवळपास पंधरा वेळा पंतप्रधान आणि पर्यायाने सरकार बदलताना पाहिले. यात केवळ शांतातातमय सत्तांतरच नाही, तर मोठ्या प्रमाणात हिंसाचारसुद्धा पाहिला.

याची झळ नेपाळच्या अर्थव्यवस्थेला बसली नसती तरच नवल. यातूनच हळूहळू लोकांचा लोकशाही व्यवस्थेवरचा विश्वास कमी होऊ लागला. कोव्हिड महासंमर्गापासून नेपाळच्या पर्यटनाला आघात झेलावे लागले. याचा थेट परिणाम नेपाळच्या आर्थिक गणितांवर झाला. पण हे होत असताना नेपाळमधील राजकीय वर्गाची मात्र भरभराट होऊ लागली. लोकशाही हा लोककल्याणाचा मार्ग नसून केवळ राजकीय नेत्यांच्या समृद्धीचा मार्ग असावा, असे चित्र तयार झाले.

बॉलिवूडचा ‘ही-मॅन’ काळाच्या पडद्याआड...

भारतीय चित्रपटसृष्टीतील प्रसिद्ध आणि यशस्वी अभिनेते, माजी खासदार धर्मेन्द्र देओल याचं नुकतेच वयाच्या ८९ व्या वर्षी निधन झाले. बॉलिवूड मधिल हि मॅन म्हणून त्यांची ख्याती होती. त्यांनी ६५ वर्षांची कारकिर्द गाजवली त्यांना ‘शोले’ चित्रपटातील ‘वीरू’च्या भूमिकेसाठी विशेष ओळख मिळाली. १९७० आणि १९८० च्या दशकात अक्कन, रोमान्स आणि कॉमेडी यांसारख्या विविध प्रकारच्या भूमिका साकारल्या धर्मेन्द्र यांचा जन्म ८ डिसेंबर १९३५ रोजी पंजाबमधील लुधियाना जिल्ह्यातील नसराली येथे झाला. त्यांचे पूर्ण नाव धर्मेन्द्र केवल कृष्ण देओल होते. त्यांनी १९६० मध्ये अभिनयाला सुरुवात केली. त्यांनी ‘शोले’, ‘सीता और गीता’, ‘चुपके चुपके’ मेरा गाव मेरा देश, नोकर बीबी का, फुल और पत्थर, बेताब, यादों कि बारात, ‘धर्मवीर’ यांसारख्या ३०० हून अधिक चित्रपटांमध्ये काम केले. २०१२ मध्ये भारत सरकारने त्यांना ‘पद्मभूषण’ या सर्वोच्च नागरी पुरस्काराने गौरवण्यात आले होते. धर्मेन्द्र यांचा जन्म सर्वसामान्य पंजाबी जाट कुटुंबात झाला लुधियानातील लालन कलान येथील सरकारी वरिष्ठ माध्यमिक शाळेत शिक्षण घेतले होते त्यांचे वडील गावातील शाळेचे मुख्याध्यापक होते. एका सामान्य घरातील ग्रामीण भागातील या कलाकाराने आपल्या कर्तुत्वाने आणि अभिनयाच्या बळावर भारतीय सिनेसृष्टीवर सहा दशकाहून अधिक काळ राज्य केले. त्यांच्या या कलाविश्वातील कामगिरीने अनेक कलाकारांना दिशा मिळाली आहे. भारतीय सिनेसृष्टीतील तगड्या आणि उमद्या कलाकाराच्या निधनाने त्यांच्या चाहत्यांसह संपूर्ण कलाविश्व पोरेके झाले आहे. धर्मेन्द्र देओल यांना विनम्र आदरांजली....!

- राजू जाधव, भांगूर जि. बेळगांव

संविधान धोक्यात आले तर देशाचा विनाश अटळ

दोन वर्षे ११ महिने १७ दिवसांत डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी अहोरात्र परिश्रम घेऊन तसेच अठरा-अठरा तास अभ्यास, चिंतन व मनन करून भारतीय संविधान लिहून हजारो वर्षांपासून गुलाम गिरीत खितपत पडलेल्या बहुजन समाजाला त्यांचे मूलभूत हक्क व अधिकार संविधानाच्या माध्यम आणून मिळवून दिले. भारतीय संविधान अस्तित्वात येण्याच्या अगोदर देशात हुकूमशाहीचा बोलबाला होता. इंग्रजांच्या जुलमी राजवटीत आपल्याला त्यांच्या इशाऱ्यावर चालावे लागायचे. जेव्हा देशात मनुस्मृती अस्तित्वात होती, तेव्हा येथील शूद्र व अतिशूद्र प्रवर्गातील लोकांना अतिशय हिन व नीच दर्जाची वागणूक दिली जात होती. मनुस्मृतीनुसार या देशाचा राज्यकारभार चालत असताना, मनुस्मृतीने येथील अस्पृश्यांना व शूद्रांना सर्व मूलभूत हक्क व अधिकार नाकारून त्यांच्यावर कमालीचा अन्याय, अत्याचार केला होता. त्यांना अतिशय अमानुषपणे वागणूक देऊन त्यांना जनावरासारखे वागवले जायचे. सार्वजनिक ठिकाणी पाणवट्यावर शूद्रांना व मागासवर्गीयांना पाणी पिण्याची मुभा नव्हती. येथील मनुवादी व्यवस्थेनुसार त्यांना वर्गाच्या बाहेर बसून शिकावे लागायचे. उच्चवर्णीय लोक त्यांना गुलामासारखे वागवायचे आणि त्यांचा अमानुषपणे छळ करायचे. शाळा शिकत असताना बाबासाहेबांना जातीयतेचे विखारी चटके पदोपदी सहन करावे लागायचे. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संध्याकाळी दिव्याखाली बसून अभ्यास करायचे आणि दिवसा शाळेत गेल्यावर वर्गाच्या बाहेर बसून अभ्यास करायचे, शाळेतील मास्तर जे शिकवतील ते नीट ध्यान देऊन ऐकायचे आणि एकेक पावाचा तुकडा खाऊन अठरा-अठरा तास अभ्यास करायचे. त्यांना येथील मनुवादी व्यवस्थेची प्रचंड चिड होती. मनुवादी व्यवस्थेने येथील मागासवर्गीयांना जनावरांपेक्षा हीन दर्जाची वागणूक दिली होती. म्हणून बाबासाहेबांनी खूप खूप शिक्षण घेऊन सर्व जाती-धर्माचा सखोल अभ्यास करून आपल्या समाजावर होणाऱ्या अन्याय, अत्याचाराला कारणीभूत असणाऱ्या मनुस्मृतीला अगोदर रायगडाच्या पायथ्याशी जाळून छत्रपती शिवरायांच्या अपमानाचा बदला घेतला आणि भारतीय संविधान लिहून सर्व जाती धर्माला घटनेच्या माध्यमातून मूलभूत हक्क व अधिकार बहाल करून दिले. हजारो वर्षांपासून मागासवर्गीय

समाजावर होणाऱ्या अन्याय अत्याचाराला मनुस्मृतीचे दहन करून व भारतीय संविधान लिहून पाय बंद घातला. माणसाला जनावराचे जीवन नाकारून मणसाचे जीवन बहाल केले. हजारो वर्षांपासून गुलाम गिरीत खितपत पडलेल्या बहुजन समाजाला माणसात आणून सन्मानाने जीवन जगायला शिकवले. भारतीय संविधानाच्या माध्यमातून समस्त बहुजन समाजाला समता, स्वातंत्र्य, बंधुत्व बहाल करून दिले. देश स्वतंत्र होऊन व देशात लोकशाही येऊन खूप वर्षे लोटली तरीसुद्धा देशात भारतीय संविधानानुसार देशाचा राज्यकारभार खरंच चालतो का? देशात बलात्कार करणाऱ्या नराधमांना संविधानानुसार कठोर शिक्षा मिळते का? देशात शेतकरी व शेतमजूर सुखी आहेत का? सरकार संविधानानुसार देशाचा राज्यकारभार करतो का? गोरगरीब शेतकऱ्यांच्या व शेतमजुरांच्या पाठीमागे सरकार खंबीरपणे उभे आहे का? भारतीय संविधान पुरुषांएवढेच महिलांना सुद्धा स्वातंत्र्य देते. पण देशात किती महिला सुरक्षित आहेत? किती महिलांना बाहेर फिरायचे स्वातंत्र्य आहे? स्वातंत्र्य असूनही जर महिलांना चूल आणि मूल इतक्या पुरतेच मर्यादित ठेवत असाल तर भारतीय संविधानाचा हा घोर अपमान झाल्यासारखा आहे. देशात बलात्काराचे प्रमाण प्रचंड वाढले आहे. कालपरवा मालेगाव तालुक्यातील डोंगराळे गावात तीन वर्षीय चिमुरडीवर एका नराधमाने अमानुष व पाशवी अत्याचार करून तिला दगडाने ठेचून तिची अमानुष हत्या केली. ही लोकशाही प्रधान देशात

लोकशाहीचा घोर अपमान करणारी फार मोठी धक्कादायक घटना आहे. शासन अशा नराधमाला वेळीच फाशीची कठोर शिक्षा देऊन पीडित मुलीला न्याय देऊन भारतीय संविधानाचा सन्मान का वाढवत नाही? असे अन्याय, अत्याचार देशात रोज कुठे ना कुठेच घडतच आहेत. परंतु आरोपीला शिक्षा मात्र होत नाही. शासन लाच घेऊन व मृग गिळून गप्प बसत आहे. आरोपी मात्र मोकटा फिरत आहेत परंतु पीडित मुलींना व महिलांना न्याय मिळत नाही. शेतकरी आत्महत्या रोज कुठे ना कुठेच होतच आहेत. शेतकऱ्यांच्या शेतीमालाला योग्य हमीभाव मिळत नाही. शेतकऱ्यांच्या डोक्यावर असणारा कर्जाचा भार शासन काही कमी करत नाही. आर्थिक संकटात व अस्मानी संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना न्याय देणे हे शासन कर्तव्य आहे परंतु शासन शेतकऱ्यांना न्याय न देता शेतकऱ्यांकडे जाणिवपूर्वक दुर्लक्ष करत आहे. हा भारतीय संविधानाचा एक प्रकारे अपमान ठरतो. महिलांना स्वातंत्र्य असून सुद्धा बऱ्याच घरातील पुरुष महिलांना आजही घराचा उंबरठा ओलांडू देत नाहीत. बरेच आई-वडील मुलींना उच्च शिक्षण शिकू देत नाहीत तसेच त्यांना मनावर लग्नासाठी वर शोधू देत नाहीत. राजकीय क्षेत्रात बरेच राजकारणी घोटाळे व भ्रष्टाचार करण्यात माहीर असतात. मोठमोठे घोटाळे व भ्रष्टाचार करून देखील शासन अशा घोटाळेबाज व भ्रष्टाचारी राजकारणी लोकांना कोणतीच शिक्षा देत नाही. म्हणजे शासन एक प्रकारे संविधानाचा अपमान करत आहे, असेच म्हणावे लागेल. शासन

गोरगरिबांना न्याय न देता श्रीमंतांच्या बाजूने उभे राहत आहे. मोठमोठे लोक लाच देऊन आपले गुन्हे माफ करतात. परंतु गोरगरिबांना शासन न्याय देण्यात कुठेच कमी पडत आहे. अनेक गोरगरिबांना न्याय मिळत नाही. जो आरोपी शासनाची तिजोरी भरतो त्याला शासन माफ करत आहे. देशात असे कित्येक गोरगरीब लोक आहेत जे की, न्यायासाठी बेजार आहेत. तरीसुद्धा त्यांना शासन दरबारी न्याय मिळत नाही. हा संविधानाचा घोर अपमान होत आहे. खूप वर्षे झाली पण अजूनही डॉ.नरेंद्र दाभोलकर यांच्या मारेकऱ्यांना फाशीची शिक्षा झाली नाही. आतापर्यंत कित्येक मुलींवर व महिलांवर बलात्कार झाले आहेत, तरीसुद्धा बलात्कारी मोकटा फिरत आहेत, पण पिडीतांना न्याय मिळत नाही. त्यांना शासन पाठीशी घालून त्यांचे समर्थन करत आहे. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर म्हणाले होते संविधान कितीही चांगले असून काही फायदा नाही. ते चालवणारे सरकार किती चांगले आहे? यावरून त्याचे चांगले वाईट पण अवलंबून असते. कारण सरकार जर चांगले असेल तर त्या संविधानाची अंमलबजावणी चांगल्या प्रकारे होते. परंतु आजकालचे सरकार भारतीय संविधानाला न्याय देण्यात कुचकामी व निष्क्रिय ठरत आहेत. भारतीय संविधानानुसार न्याय न देता देशात एक प्रकारची हुकूमशाही आणत आहेत. यामुळे लोकशाही धोक्यात येत आहे. लोकशाही धोक्यात आली आणि या देशाचा कारभार जर संविधानानुसार योग्य पद्धतीने होत नसेल तर हा देश पुन्हा एकदा हुकूमशाहीच्या वाटेवर असेल. देशात हुकूमशाही आली आणि संविधान धोक्यात आले तर हा देश सुद्धा धोक्यात येऊ शकतो आणि तिसऱ्या महायुद्धाच्या उंबरठ्यावर असू शकतो. लोकांच्या भावनांचा अतिरेक होऊन देशात तिसरे महायुद्ध झाले तर देशात रक्तंरजित रणधुमाळी झाल्याशिवाय राहणार नाही. म्हणून शासनाने कायदेशीर मार्गाने देशाचा कारभार चालवून या देशातील जेवढे मोठे गुन्हेगार व आरोपी आहेत त्यांना कठोरात कठोर फाशीची शिक्षा देऊन पिडितांना न्याय द्यावा आणि भारतीय संविधानाचा सन्मान वाढवावा, नाहीतर एकदिवस भारतीय संविधान धोक्यात आले तर मग मात्र देशाचा विनाश अटळ आहे. हेच भारतीय संविधान दिनाच्या निमित्ताने माझे सांगणे आहे. भारतीय संविधान दिनाच्या सर्व भारतीयांना खूप खूप हार्दिक शुभेच्छा.

- बुद्धभूषण चंद्रकांत कांबळे
खंडाळी ता.अहमदपूर जिल्हा लातूर
मो.७४९८७९५६९१

संविधान ; भारताचा राष्ट्रीय ग्रंथ

आज २६ नोव्हेंबर, आजचा दिवस संपूर्ण देशात संविधान दिन म्हणून साजरा केला जातो. आजच्याच दिवशी म्हणजे २६ नोव्हेंबर १९४९ रोजी भारताचे संविधान स्वीकारण्यात आले त्याम ुळे २६ नोव्हेंबर हा दिवस संविधान दिन म्हणून देशभर साजरा केला जातो. भारतीय संविधानाला यावर्षी ७६ वर्ष पूर्ण होत आहे. गेली ७६ वर्ष संविधानाने देशाला एकसंध ठेवण्याचे काम केले आहे. जगातील सर्वात मोठी लोकशाही संविधानामुळेच जिवंत आहे. संविधान हा देशाचा राष्ट्रीय ग्रंथ आहे. देशाचे अखंडत्व संविधानाम ुळेच टिकून आहे. भारतातील विविधता, अनेक भाषा, संस्कृती, धर्म, जात, पंथ, वंश, वेगवेगळ्या चालीरीती, रूढी-परंपरा या सर्वांना एका सूत्रात बांधणारा गुरुमंत्र म्हणजे संविधान. आम्ही भारताचे लोक, भारताचे एक सार्वभौम समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष लोकशाही घडविण्याच्या व त्याचा सर्व नागरिकांस; सामाजिक आर्थिक व राजनैतिक न्याय; विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रद्धा व उपासना यांचे स्वातंत्र्य दर्जाची व संधीची समानता; निश्चितपणे प्राप्त करून देण्याचा आणि त्यासर्वामध्ये व्यक्तीची प्रतिष्ठा व राष्ट्राची एकता आणि एकात्मता यांचे आश्वासन देणारी एकता आणि एकात्मता यांचे आश्वासन देणारी बंधुता प्रवर्धित करण्याचा संकल्पपूर्वक निर्धार करून ; आमच्या संविधानसभेत आज दिनांक २६ नोव्हेंबर, १९४९ रोजी याद्वारे हे संविधान अंगीकृत आणि अधिनियमित करून स्वतः प्रत अर्पण करीत आहोत.

ही भारतीय संविधानाची उद्देशिका आहे. संविधानाची उद्देशिका हाच संविधानाचा आत्मा आहे. संपूर्ण संविधान याच उद्देशिकेवर आधारित आहे. भारतीय संविधानात नागरिकांचे मूलभूत अधिकार आणि कर्तव्य यांना फार महत्त्व देण्यात आले आहे. स्वातंत्र्याचा हक्क, समतेचा हक्क, शैक्षणिक हक्क, सांस्कृतिक हक्क, धार्मिक स्वातंत्र्याचा हक्क, शोषणविरुद्धचा हक्क हे मूलभूत हक्क घटनेने नागरिकांना बहाल केले आहेत. त्याच

बरोबर प्रत्येक नागरिकांनी राष्ट्रीय प्रतीकांचा मान राखणे, संविधानाने घालून दिलेल्या नियमांचे पालन करणे, देशाचे सार्वभौमत्व कायम राखणे, देशाची अखंडता कायम राखणे, सार्वजनिक मालमत्तांची काळजी घेणे, देशासाठी नेहमी तत्पर राहणे ही मूलभूत कर्तव्यही संविधानात दिली आहेत. आपल्या हक्कांसोबत आपल्या कर्तव्याचीही जाणीव करून देणारे व जगातील सर्वात मोठे असणाऱ्या भारतीय संविधानाच्या निर्मितीचा इतिहास जाणून घ्यायला हवा. २६ जानेवारी १९३० ला लाहोर येथे पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय काँग्रेसचे अधिवेशन झाले. या अधिवेशनात पंडित नेहरूंनी तिरंगा फडकावून संपूर्ण स्वराज्याची घोषणा केली. त्याच महत्त्वपूर्ण दिवसाचे स्मरण म्हणून २६ जानेवारी हा दिवस संविधानाची अंमलबजावणी करण्यासाठी निवडण्यात आला. ९ डिसेंबर १९४६ ला घटना समितीचे कामकाज सुरू झाले. ११ डिसेंबर १९४६ रोजी डॉ राजेंद्र प्रसाद यांची घटना समितीचे अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली. बी एन राव हे या समितीचे सल्लागार होते. या समितीत पंडित जवाहरलाल नेहरू, वल्लभभाई पटेल, गोविंद वल्लभ पंत, मौलाना आझाद, डॉ बाबासाहेब आंबेडकर, एस. आर. जयकर, सरोजिनी नायडू, हंसाबेन मेहता, राजकुमारी कौर यांचा मान्यवर सदस्य म्हणून समावेश करण्यात आला होता. घटना समितीच्या ११४ बैठका झाल्या होत्या. घटना समितीने ११ उपसमित्या देखील नेमल्या होत्या. २९ ऑगस्ट १९४७ रोजी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली मसुदा समितीची स्थापना करण्यात आली. मसुदा समितीने सादर केलेला अंतिम मसुदा २६ नोव्हेंबर १९४७ रोजी स्वीकारण्यात आला. तोच २६ नोव्हेंबर हा दिवस आपण संविधान दिन म्हणून साजरा करतो. ४ नोव्हेंबर १९४७ रोजी भारताच्या संविधान समितीच्या मसुदा समितीने संविधानाचा कच्चा मसुदा तयार

करून तो चर्चा विनिमयासाठी सभागृहात ठेवला. त्यावर २ वर्ष ११ महिने १८ दिवस इतकी प्रदीर्घ चर्चा झाली आणि त्यानंतर २६ नोव्हेंबर १९४९ रोजी तिचा स्वीकार करण्यात आला.

संविधान समितीने मसुदा समितीवर सात सदस्यांची नियुक्ती केली होती. त्यापैकी एक मसुदा समितीचे अध्यक्ष डॉ बाबासाहेब आंबेडकर हे होते. त्यांच्यानंतर अलादी कृष्ण स्वामी अय्यर, के. एम मुन्शी, गोपाल अय्यंगार, एम. माधवराव, मोहम्मद सादुल्ला, डी. सी. खेतान हे इतर सदस्य होते. असे जरी असले तरी त्यापैकी एकाचे निधन झाले होते, एक अमेरिकेत निघून गेले होते, एकाने राजीनामा दिला होता आणि एक सदस्य पूर्णवेळ राजकारणात व्यस्त होते. त्यामुळे संविधानाचा मसुदा तयार करण्याची पूर्ण जबाबदारी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्यावर आली व त्यांनी ती जबाबदारी अत्यंत निष्ठेने आणि तन्मयतेने पार पाडली आणि एकट्यानेच संपूर्ण संविधानाचा मसुदा तयार करून तो घटना समितीचे अध्यक्ष डॉ राजेंद्र प्रसाद यांच्याकडे २६ जानेवारी १९४९ सुपूर्द केला. शेवटी २४ जानेवारी १९५० रोजी अंतिम बैठक झाली आणि २६ जानेवारी १९५० पासून त्याची अंमलबजावणी सुरू झाली. भारत एक सार्वभौम प्रजासत्ताक राज्य बनले त्यामुळे २६ जानेवारी हा दिवस आपण मोठ्या उत्साहात प्रजासत्ताक दिन म्हणून साजरा करतो. संविधान निर्मितीत डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे योगदान अनन्यसाधारण आहे. जगातील विविध देशांच्या संविधानाचा अभ्यास करून डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांनी सर्वसमावेशक अशी राज्यघटना तयार केली म्हणूनच डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांना भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार असे म्हटले जाते.

- श्याम बसप्पा ठाणेदार
दौंड जिल्हा पुणे
९९२२५४६२९५

थोडक्यात

हिवरे बाजारमध्ये धर्मध्वजाचे पूजन; रामराज्याच्या संकल्पाची पुनः निश्चिती

अक्षराज : वसंत रांधवण दि.२५, अहिल्यानगर : श्री क्षेत्र अयोध्या येथील श्रीराम मंदिराचा कलश पूर्ण होऊन एक वर्ष पूर्ण झाल्याच्या निमित्ताने अहिल्यानगर जिल्ह्यातील आदर्श गाव हिवरे बाजार येथे आज दुपारी १२.१० वाजता शुभमुहूर्तावर धर्मध्वजाचे पूजन करण्यात आले. दि.२२ जानेवारी २०२४ रोजी झालेल्या श्रीराममूर्ती प्राणप्रतिष्ठा सोहळ्यास जगातील निवडक ८ हजार मान्यवरांना निमंत्रण देण्यात आले होते. त्यात हिवरे बाजारचे ग्रामविकासाचे शिल्पकार पद्मश्री पोपटराव पवार यांना विशेष निमंत्रणाचा मान मिळाला होता. श्रीराम न्यास, अयोध्या कडून जगातील निवडक ३०० भाग्यवंतांना श्रीरामलह्याच्या मूर्तीच्या निर्मितीमध्ये वापरलेल्या पवित्र शिलांशांचे वितरण करण्यात आले. त्यापैकी एक पवित्र शिलांश हिवरे बाजारला प्राप्त झाला असून, अखंड हरीनाम सप्ताहाच्या मुहूर्तावर त्याची श्रीराम मंदिरात प्रतिष्ठापना करण्यात आली आहे.गावाने साकारलेल्या सर्वसमावेशक विकासाच्या रामराज्याला ही घटना प्रतीकात्मक सलाम असल्याचे मानले जात आहे.

या कार्यक्रमास राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे प्रांत कार्यकर्ते रविंद्र मुळे, विभाग संपर्क कार्यकर्ते घनश्याम डोडीया व सचिन सोमवंशी यांनी पद्मश्री पवार यांना निमंत्रण व शिलांश प्रदान करणारे तेच मान्यवर आजच्या पूजन सोहळ्यातही सहभागी झाले. यावेळी बोलताना घनश्याम डोडीया म्हणाले,धर्मध्वज पूजनाच्या या पवित्र प्रसंगी हिवरे बाजारला भेट देणाऱ्या पर्यटकांनी एक संकल्प केला पाहिजे. देशभरात हिवरे बाजारसारखी अनेक ग्रामराज्ये निर्माण करण्याची प्रेरणा घेण्याचामंदिरात ठेवलेला हा शिलाखंड हे हिवरे बाजारच्या रामराज्याचे जिवंत प्रतीक आहे. हिवरे बाजारच्या आदर्श ग्रामविकास परंपरेत आजचा हा पूजन सोहळा आणखी एक प्रेरणादायी अध्याय ठरला.

काँग्रेसच्या माजी शहराध्यक्ष बंडेवार यांचा आ.जोरगेवार यांच्या उपस्थितीत भाजपात जाहीर प्रवेश

अक्षराज : वसंत वडस्कर दि.२५, घुघुस (चंद्रपूर) : घुघुसच्या काँग्रेसच्या माजी शहराध्यक्ष विजया बंडेवार तसेच उबाठाचे उपतालुका प्रमुख गणेश शेंडे यांनी मंगळवार, दिनांक २५ नोव्हेंबर २०२५ रोजी कार्यकर्त्यांसह आमदार किशोर जोरगेवार यांच्या उपस्थितीत घुघुस येथे भारतीय जनता पक्षात जाहीर प्रवेश केला. या प्रवेशामुळे भाजपाला स्थानिक पातळीवर अधिक बळकटी मिळणार आहे. आमदार किशोर जोरगेवार यांनी या दोन्ही नवनियुक्त सदस्यांचे पक्षात स्वागत केले. यावेळी भारतीय जनता पक्षाच्या पदाधिकारी यांची उपस्थिती होती. देशाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या सक्षम नेतृत्व आणि राज्याचे नेतृत्व मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या कार्यकुशल, पारदर्शक व जनहितैषी कामकाजावर विश्वास ठेवून काँग्रेसच्या माजी शहराध्यक्ष विजया बंडेवार, काँग्रेस नेते अशोक बंडेवार आणि गणेश शेंडे यांनी भाजपाचा विचार स्वीकारला आहे. यावेळी नवनियुक्त सदस्यांचे पक्षात स्वागत करताना आ.किशोर जोरगेवार म्हणाले की, भारतीय जनता पक्ष हा राष्ट्रहित, विकास आणि सर्वसमावेशक प्रगतीचा मार्ग स्वीकारणारा पक्ष आहे. आज विजया बंडेवार आणि गणेश शेंडे यांनी आमच्या पक्षावर ठेवलेला विश्वास हा आमच्यासाठी अभिमानाची बाब आहे. त्यांच्या अनुभवामुळे आणि नेतृत्वामुळे संघटना अधिक बळकट होईल आणि घुघूसमध्ये विकासाची नवी ऊर्जा निर्माण होईल, असा विश्वास आहे. पक्षात येणाऱ्या प्रत्येक कार्यकर्त्याचे योगदान मौल्यवान असून त्यांच्या सन्मानाचे रक्षण करणे ही आमची जबाबदारी आहे. विकासाच्या प्रवासात आम्ही एकजुटीने काम करत राहू आणि जनतेच्या अपेक्षा पूर्ण करण्यासाठी कटिबद्ध राहू, असे यावेळी ते म्हणाले.

दिव्याचा संकलन केलेला कचरा शिलफाटा परिसरात टाकायला सुरुवात

अक्षराज : विनोद वास्कर दि.२५, दिवा (ठाणे) : दिव्याचा डम्पिंग बंद झाला डायघरचा वीज प्रकल्प बंद झाला, भंडार्लीचा डम्पिंग बंद झाला आता शिळ फाटा येथे आरोग्य केंद्र, पिण्याच्या पाण्याच्या टाकीच्या विभागाच्या बाजूला कचरा टाकण्याचा काम चालू आहे. ठाणे आयुक्त नागरिकांच्या जीवाशी खेळतो आहे का? गेल्या काही दिवसांपासून डायघर डम्पिंग ग्राउंड बंद असल्यामुळे ठाणे शहरामध्ये विविध ठिकाणी कचऱ्याचे ढीग जमा झालेले आहेत. दिवा शहरात ही मोठ्या प्रमाणात कचऱ्याचे ढीग सचाललेले आहेत. आता गेल्या तीन दिवसांपासून वनविभागाच्या जमिनीमध्ये बुलेट ट्रेनच्या बाजूला कचरा टाकण्याचे काम केले जात आहे. या ठिकाणी कचरा टाकण्याला ग्रामस्थांनी विरोध केलेला आहे. त्याचबरोबर मनसेचे विभाग अध्यक्ष शरद पाटील यांनी ही या ठिकाणी कचरा टाकून ग्रामस्थांच्या आरोग्याला बाधा पोहोचवणाऱ्या महानगरपालिकेला चांगले सुनावलेला आहे. शिळ, डायघर आणि इथल्या या विभागांमध्ये असलेल्या गावांमध्ये ठाण्याचा कचरा आणून टाकून इथल्या गावाच्या ग्रामस्थांना त्रास देणाऱ्या ठाणे महानगरपालिकेचे त्यांनी निषेध केला आहे.

संविधान प्रभातफेरीचे २६ नोव्हेंबर रोजी आयोजन

अक्षराज : प्रतिनिधी दि.२५, नांदेड : भारतीय संविधानास ७५ वर्षे पूर्ण झाल्यानिमित्त संविधान अमृत महोत्सव घर घर संविधान शासन निर्णय परिपत्रक १८ नोव्हेंबर २०२५ नुसार २६ नोव्हेंबर २०२५ ते २६ जानेवारी २०२६ या कालावधीत सर्व शासकीय विभागाचे कार्यालयात, महाविद्यालये, शाळा, वसतिगृहामध्ये विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्याचे निर्देशित करण्यात आले आहे. त्याअनुषंगाने नांदेड जिल्ह्यातील सर्व शासकीय विभागाचे कार्यालय, महाविद्यालय, शाळा, निवासी शाळा व मुला-मुलींचे शासकीय वसतिगृहामध्ये विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्याचे जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी आदेशीत केले आहे. बुधवार, दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी सकाळी ८ वा. महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या पुतळ्यापासुन शिवाजीनगर, कलामंदिर, मुथा चौक, छत्रपती शिवाजी महाराज पुतळा ते भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्यापर्यंत संविधान प्रभातफेरीचे आयोजन करण्यात आले आहे. सदरहु संविधान प्रभातफेरीमध्ये सर्व नागरीकांनी सहभागी होण्याचे आवाहन समाज कल्याण सहाय्यक आयुक्त शिवानंद मिनगिरे यांनी केली आहे.

चंद्रपूरमध्ये पुन्हा वाघाचा हल्ला; मानव-वन्यजीव संघर्षातील ४० वा बळी

अक्षराज : वसंत वडस्कर दि.२५, चंद्रपूर : चंद्रपूर वनपरिक्षेत्रात दिनांक २३ नोव्हेंबर २०२५ रोजी वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात ४० वा बळी गेला. दुर्गापुरातील पायली - भटाळी बीटात सरपण गोळा करण्यासाठी जंगलात गेलेल्या चिंचोली निवासी ५४ वर्षीय बाबा नारायण गेडाम याला दबा धरून बसलेल्या वाघाने हल्ला चढवीत ठार केले.

चंद्रपूर जिल्ह्यात सुरु असलेल्या मानव - वन्यजीव संघर्षातील हा ४० वा बळी होता. आत्तापर्यंत वाघाच्या हल्ल्यात ३६, बिबट २, अस्वल व हत्तीच्या हल्ल्यात प्रत्येकी एक असे एकूण ४० जणांचा मृत्यू झाला आहे. चिंचोली गावात राहणारे ५४ वर्षीय बाबा गेडाम हे रोजंदारी मजूर म्हणून

कामे करत होते. सध्या थंडीचे दिवस असल्याने दिनांक २३ नोव्हेंबर २०२५ रोजी सकाळी १० गेडाम हे सरपण गोळा करण्यासाठी गावातील झुडपी भागातील पायली-भटाळी बीटातील वन कक्ष क्रम ांक ८०० मध्ये गेले होते. त्याठिकाणी दबा धरून बसलेल्या वाघाने गेडाम यांच्यावर हल्ला करीत त्यांना जंगलाच्या दिशेने फरपटत घेऊन गेला.

गेडाम हे सायकलने जंगलाच्या दिशेने गेले होते. सायंकाळी गेडाम यांचे कुटुंब कामावरून घरी परतले, मात्र वडील घरी न आल्याने कुटुंबाने शोधाशोध सुरु केली, मात्र, त्यांचा काही थांगपत्ता लागला नसल्याने गावातील नागरिकांना सोबत घेत जंगलाच्या दिशेने निघाले असता त्यांना गेडाम यांची सायकल व त्याठिकाणी रक्ताचे

डाग आढळून आले. याबाबत दुर्गापूर पोलिसांना व वनविभागाला नागरिकांनी माहिती दिली. काही वेळात वनविभाग व पोलिसांळची चमू त्याठिकाणी दाखल झाली. गेडाम यांचा शोध घेण्यासाठी सर्वांनी जंगलाच्या दिशेने मोर्चा वळविला असता, गेडाम यांची कुऱ्हाड, व रक्ताने माखलेले कपडे आझळून आळे, तब्बल

रात्री ११ वाजता गेडाम यांच्या मृतदेहाचे तुकडे, हाथ त्यानंतर छिन्न विछिन्न अवस्थेत त्यांचा मृतदेहाचा खाळेला भाग आढळून आला. गेडाम यांचा मृतदेह मिळाल्यावर नागरिकांचा वनविभागावर रोष उफाळून आला. रात्रीपासून गावात तणावाची स्थिती निर्माण झाली होती. वाघाचा तात्काळ बंदोबस्त करावा अशी मागणी नागरिकांनी केली.

आज पिंपळगाव रोठा येथे चंपाषष्ठी महोत्सव कोरठण खंडोबा देवस्थान ट्रस्टच्या वतीने धार्मिक कार्यक्रमांचे आयोजन

अक्षराज : वसंत रांधवण दि.२५, पारनेर (अहिल्यानगर) : तालुक्यातील लाखो भाविकांचे श्रद्धास्थान ऋब 'वर्ग' तीर्थक्षेत्राचा दर्जा प्राप्त असलेल्या पिंपळगाव रोठा येथिल कोरठण खंडोबा देवस्थान गडावर चंपाषष्ठी महोत्सवाचे आयोजन दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी करण्यात आले असून या चंपाषष्ठी निमित्ताने विविध धार्मिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले असल्याची माहिती देवस्थान ट्रस्टच्या अध्यक्ष शालिनी घुले यांनी दिली. पहाटे ४ वाजता खंडोबा मंगलस्नानाने चंपाषष्ठी उत्सवाची सुरुवात होईल. त्यानंतर चांदीची सिंहासन पेटी आणि चांदीच्या उत्सव मूर्तीचे सिंहासनावर अनावर केली

जाईल. साज - शृंगारानंतर पूजा व महा आरती पार पडेल.

राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार गटाचे नेते दिपक लंके व जया लंके, पोलिस उपायुक्त गणेश इंगळे, शांताराम भालेराव, इंदुमती भालेराव आणि अन्य मान्यवरांच्या हस्ते अभिषेक, पूजा व आरती होणार आहे. गोरेगाव

येथून पायी आलेल्या दिंडी सोहळ्याचे स्वागत करण्यात येईल. सकाळी अकरा वाजता शब्दसाधक अविनाश भारती (घटनांदुरफर) यांचे कीर्तन होईल. दुपारी एक वाजता शाहीर विलास अरकट व शाहीर नामदेव शिंदे यांच्या खंडोबाच्या गाण्यांचा स्पर्धेचे आयोजन केले आहे. दुपारी एकच्या दरम्यान खंडोबाच्या

वायू प्रदूषण कमी करण्यासाठी प्रभावी उपाययोजना राबविण्यावर भर

अक्षराज : जे.के.पोळ दि.२५, नवी मुंबई : पर्यावरणाकडे विशेष लक्ष देण्याच्या दृष्टीने वायू प्रदूषणावर प्रतिबंध आणण्याकरिता बांधकाम साईट, दगड खाणी, सिमेंट निर्मितीचे आर.एम.सी प्लांट याकडे प्राधान्याने लक्ष द्यावे व त्यासोबतच वाहनांमुळे होणारे प्रदूषण, तंदूर भट्ट्यांमुळे होणारे प्रदूषण कमी होण्यासाठीही प्रयत्न करावेत असे निर्दे श महापालिका आयुक्त डॉ.कैलास शिंदे यांनी विभागप्रमुखांच्या आढावा बैठकीप्रसंगी दिले. यावेळी अतिरिक्त आयुक्त सुनिल पवार व डॉ.राहुल गेटे, शहर अभियंता शिरीष आरदवाड, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी सत्यवान अधिकारी, कार्यकारी अभियंता व इतर अधिकारी उपस्थित होते.

थंडीमुळे व वायू प्रदूषणामुळे हवेतील धुरके (डचजत्रू) वाढले असून ते कमी होण्यासाठी सतर्कता राखत ठोस प्रतिबंधात्मक उपाययोजना राबविण्याची गरज विशद करीत आयुक्त डॉ.कैलास शिंदे यांनी शहरात सुरु असलेल्या बांधकाम साईट्सवर धूळ प्रतिबंधात्मक उपाययोजना काटेकोरपणे राबविल्या जात असल्याची प्रत्यक्ष पाहणी करून खात्री करावी व त्यामध्ये त्रुटी आढळल्यास साईटवरील बांधकाम आठवड्याभरासाठी बंद करावे असे निर्देश दिले.

याकरिता नगररचना विभाग व विभाग कार्यालयातील अभियंत्यांनी आपापल्या क्षेत्रातील बांधकाम साईट्सवर जाऊन प्रत्यक्ष पाहणी करावी व त्याचा अहवाल जलद सादर करावा असे निर्देशित केले. सध्या वारा वाहण्याचे प्रमाण कमी झाले असल्याने हवेतील धुरके वाढले असून त्यावर नियंत्रणासाठी मुख्य रहदारीचे रस्ते व एमआयडीसी क्षेत्रातील रस्ते याठिकाणी रस्त्यांच्या कडेला असलेली

माती वाहनांच्या वेगामुळे हवेत उडून धुळीचे प्रमाण वाढते हे लक्षात घेत ती साफ करावी व उचलून नेण्याची धडक मोहीम राबवावी असेही निर्दे शित केले. अशाप्रकारे रस्त्यांच्या कडेची माती साफ करण्याची प्रक्रिया दर १५ दिवसांनी राबविण्याचे निर्दे श आयुक्तांनी दिले. कॉरी साईट्स व सिमेंट निर्मितीचे आरएमसी प्लांट याठिकाणीही प्रदूषण प्रतिबंधाचे नियम पाळले जात असल्याची प्रत्यक्ष पाहणी करून खातरजमा करावी व अहवाल द्यावा असे आयुक्तांनी निर्देशित केले. अशाच प्रकारे बेकरीत कोळशाचा वापर होत असेल तर तो बंद करावा तसेच तंदूरसाठी हॉटेलमध्ये होणाऱ्या कोळशाच्या वापरासही प्रतिबंध करावा, त्याचप्रमाणे कुठे कचरा जाळला जात असेल तर त्यावर प्रतिबंधात्मक कारवाई करावी असे आयुक्तांनी सूचित केले.

दैनंदिन स्वच्छतेमध्ये गावठाणातील कचरा संकलनाकडे प्राधान्याने लक्ष देण्याची गरज असल्याचे स्पष्ट करीत स्वच्छता अधिकारी व स्वच्छता निरीक्षक यांच्याकडे गावठाणांच्या कार्यक्षेत्राची जबाबदारी सोपवून गावांच्या अंतर्गत भागातील कचरा संकलन कसे होईल याचे नियोजन करण्याचे निर्देश आयुक्तांनी दिले. बायलेन स्वच्छतेकडेही विशेष लक्ष देण्याचे निर्देश देण्यात आले. हा पानगळतीचा ऋतू असल्याने पानांचा कचराही गोळा केला जावा व तो कुठल्याही परिस्थितीत जाळला जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी. त्याचप्रमाणे या हरित कचऱ्याच्या विल्हेवाटीसाठी उद्यानातील चारही कोपऱ्यात कंपोस्ट पीट असावेत असे आयुक्तांनी निर्देश दिले.

पर्यावरण संरक्षणाच्या दृष्टीने नवी मुंबई महानगरपालिकेतर्फे बनविण्यात आलेल्या गॅस शवदाहिनी व विद्युत शवदाहिनी वापरात आणून स्मशानभूम

ीत ही पर्यावरणपूरक संकल्पना राबवावे. त्यासाठी नागरिकांना प्रोत्साहीत करावे असे आयुक्तांनी सूचित केले. बेघर व फ ेरीवाले ही सुनियोजित शहराच्या दृष्टीने मोठी समस्या असून सातत्याने कारवाई करणे हाच प्रभावी उपाय असल्याचे त्यांनी सांगितले.

न्यायालयाच्या आदेशानुसार बांधकाम सुरु असलेल्या अनधिकृत इमारतींवर तोडक कारवाई प्रभावीपणे राबवावी तसेच विनापरवानगी बॅनर व पोस्टर्सवरही कायदेशीर कारवाई करावी असे स्पष्ट निर्देश आयुक्तांनी दिले. नमुंम पा सार्वत्रिक निवडणूक २०२५ अंतर्गत राज्य निवडणूक आयोगाने दिलेल्या कालबद्ध कार्यक्रमानुसार प्रारुप म तदार यादीबाबत आलेल्या हरकती व सूचना तपासण्याचे काम विहीत वेळेत बारकाईने करावे असे निर्देश देतानाच दुबार नावांबाबतची मोहीम अतिरिक्त मनुष्यबळ वापरून काळजीपूर्वक पूर्ण करावी असे आयुक्तांनी निर्देशित केले.

त्यासोबतच मतदान केंद्रांच्या जागांची पाहणी करावी व तेथील आवश्यक सेवा सुविधा पूर्ततेचे नियोजन करावे त्याचप्रमाणे प्रत्येक विभागाकरिता निवडणूक केंद्राच्या संभाव्य जागांची पाहणी करून त्या निश्चित कराव्यात व त्या जागा निवडणूक कामासाठी अधिग्रहीत करावयाच्या असल्याने त्या कौटुंबिक, सामाजिक उपक्रमांसाठी आरक्षित करता येणार नाहीत असे जाहीर करावे, जेणेकरून नागरिकांना त्याबाबत माहिती मिळेल व त्यांना

या जागा वगळून आपल्या कार्यक्रम ांचे नियोजन करता येईल अशाही सूचना आयुक्तांनी दिल्या.नागरी सेवा सुविधांबाबत अभियांत्रिकी विभागाला स्पष्ट निर्देश देताना कामाची गरज लक्षात घेऊनच सुविधा काम प्रस्तावित करावे असे आयुक्तांनी सांगितले. त्याचप्रमाणे बांधकामाच्या दर्जाशी कोणत्याही प्रकारची तडजोड खपवून घेतली जाणार नाही असे त्यांनी स्पष्ट केले. विविध सेवा पुरविण्यासाठी रस्ते खोदले जातात.

या बाबीकडे गंभीर लक्ष देत नव्याने निर्मिती झालेला रस्ता कोणत्याही कारणासाठी खोदला जाणार नाही असे स्पष्ट करीत कोणत्याही कारणासाठी रस्ता खोदण्यासाठी आयुक्तांची परवानगी घ्यावी असेही त्यांनी सांगितले. खड्डेम ुक्त रस्ते हे आपले प्राधान्याने लक्ष्य असून त्यादृष्टीने सुरु असलेल्या कामांना वेग द्यावा आणि पुढील १५ दिवसांत हे काम पूर्ण करून तसा अहवाल सादर करावा असे सर्व विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्यांना निर्देश देण्यात आले.

नवी मुंबईची पर्यावरण स्थिती सुधारण्याच्या दृष्टीने प्राधान्याने वायू प्रदूषण प्रतिबंधात्मक उपाययोजना प्रभावीपणे राबविण्याकडे काटेकोर लक्ष द्यावे असे निर्देशित करतानाच नागरिकांमध्येही पर्यावरणविषयक जागरूकता निर्माण करण्यासाठी तसेच त्यादृष्टीने काळजी घेण्यासाठी जनजागृती करण्याचे आयुक्त डॉ.कैलास शिंदे यांच्याकडून निर्देश देण्यात आले.

